

Collage City - Η πόλη ως κολάζ

Archetype team - 28/12/2020

Η ελληνική έκδοση του περίφημου βιβλίου *Collage City* των Colin Rowe και Fred Koetter (πρωτοδημοσιευμένο από το MIT Press το 1978), είναι πλέον διαθέσιμη μέσω των Εκδόσεων Παπαζήση στην Αθήνα υπό τον τίτλο: *Collage City - η πόλη ως κολάζ*. Επιμελητής της έκδοσης και μεταφραστής είναι ο αρχιτέκτονας Αριστοτέλης Δημητρακόπουλος, Αναπληρωτής Καθηγητής Αρχιτεκτονικού & Αστικού Σχεδιασμού στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων. Το βιβλίο των 50.000 λέξεων στο πρωτότυπο, παρουσιάζεται στην ελληνική του έκδοση με διαστάσεις 21x29 εκ. και έκταση 345 σελίδων, δίγλωσσο ως προς τα μακροσκελή εισαγωγικά του κείμενα. Το Αγγλικό μέρος, έκτασης 33.000 λέξεων, περιλαμβάνει μια κριτική απόκριση από τον αρχιτέκτονα και ακαδημαϊκό δάσκαλο Bernard Tschumi και δύο εισαγωγικές τοποθετήσεις γραμμένες ειδικά για την ελληνική έκδοση από τους Anthony Vidler (Κοσμήτορα της Αρχιτεκτονικής Σχολής Cooper Union της Νέας Υόρκης) και Ed Mitchell (Διευθυντή της Σχολής Αρχιτεκτονικής και Εσωτερικού Σχεδιασμού του Πανεπιστημίου του Σινσινάτι).

Η δήλωση οπισθόφυλλου από το MIT Press:

Το βιβλίο αυτό αποτελεί κριτική επανεκτίμηση κι αποτίμηση σύγχρονων θεωρήσεων του πολεοδομικού και αρχιτεκτονικού σχεδιασμού και του ρόλου του αρχιτέκτονα-πολεοδόμου επί του αστικού περιβάλλοντος ένταξης. Οι συγγραφείς, απορρίπτοντας τα μεγαλεπήβολα ουτοπικά οράματα του «καθολικού πολεοδομικού σχεδιασμού» και του «ολοτελούς σχεδιασμού» [total design], προτείνουν αντ' αυτών μια «πόλη-κολάζ» που

δύναται να συμπεριλάβει ένα ολόκληρο φάσμα ουτοπιών σε μικρογραφία.

Η δήλωση οπισθόφυλλου από τον Donald Appleyard, Περιοδικό Αμερικανικής Εταιρείας Πολεοδομικού Σχεδιασμού [APA, American Planning Association Journal]:

Διεξερχόμενος αυτό το βιβλίο υπό πνεύμα σκεπτικισμού μάλλον, οφείλω να πω ότι το βρήκα συναρπαστικό, διαφωτιστικό, ευφρόσυτο, πνευματώδες, αλλά και παροργιστικό, καθώς διερευνά τα θέματά του μέσω ενός είδους γραμματικών ακροβατισμών που μπορώ να αποκαλέσω μόνο καθηλωτικούς». Πρόκειται για βιβλίο που εξετάζει τις ιδεολογικές προαιρέσεις της μοντέρνας αρχιτεκτονικής, τις φιλοσοφικές προελεύσεις τους, τις εκδηλώσεις ή αποτυπώσεις αυτών, και τους τρόπους με τους οποίους αναδεικνύονται ελλείψεις ή προβληματικές. Είναι ένα βιβλίο περί αρχιτεκτόνων που είχαν και έχουν εμπνευσμένες συλλήψεις περί της ιδεώδους πόλης, και προσπαθεί να αναπροσανατολίσει αυτές τις ιδέες από την ουτοπία ενός μονοσήμαντου οράματος προς μια πιο πολυδύναμη θέαση της μορφής των πόλεων.

Ο επιμελητής και μεταφραστής Αριστοτέλης Δημητρακόπουλος σημειώνει στο οπισθόφυλλο:

Τη στιγμή που η εγχώρια αρχιτεκτονική διανόηση «ανέγνωσε» στο *μοντέρνο* την «ευγενή αγριάδα» του ανόθευτου «χωριού» μας, ηπειρωτικού ή κυκλαδίτικου, αυτομάτως ανήγε το όποιο μοντέρνο σε μεταμοντέρνο, κάτι απολύτως θεμιτό κι αποδεκτό, αν βεβαίως ο δεύτερος όρος δεν συνιστούσε όνειδος για τους νεοέλληνες ενός εντόπιου *μοντέρνου*. Στη φερόμενη ως μεταμοντέρνα «πόλη ως κολλάζ», το λαϊκότροπο, αισθαντικό, ανώνυμο και παραδοσιακό, το μαστορικό, αναπόδραστο, αυτοσχέδιο, ανεπιτήδευτο, ιστορικό κι ατόφιο, υποθετικά γνωρίσματα ήγουν ενός *μοντέρνου* και της ημεδαπής, αποτελούν όρους που, μεταξύ άλλων, εντοπίζονται βιβλιογραφικά κι αντανακλώνται στο φιλοσοφικό στερέωμα με σχολαστικό σθένος κι ερμηνευτικό μένος. Το περίφημο βιβλίο έχει αποτελέσει, επί τέσσερις δεκαετίες ήδη, κομβικό ανάγνωσμα μύησης στα ανώτερα κλιμάκια της αρχιτεκτονικής θεωρίας, ενώ η παρούσα έκδοση, ενημερωμένη με πρωτοδημοσιευόμενες κριτικές τοποθετήσεις καίριων προσώπων της χωρικής διανόησης, γραμμένες ώστε επακριβώς να «ελέγξουν» και να ιχνηλατήσουν ερείσματα κι επιρρέπειες των συγγραφέων, απευθύνονται σε έμπειρους αναγνώστες και ειδήμονες παραθέτοντας πολλαπλούς άξονες προβληματισμού, όπως και η ελληνική απόδοση με τον πυκνό σχολιασμό. Οι σπουδαστές της αρχιτεκτονικής θα αναγνωρίσουν εδώ μια καταιγιστική βιβλιογραφική επισκόπηση που προτάσσει ένα εύρος αναφορών κι εκδοτικών ερεθισμάτων κρίσιμο για τις τέχνες και την πρόσληψη των ιστορικών και κοινωνικών δρώμενων, πέρα από τις συμβατικές ιδεοληπτικές αγκυλώσεις.

Το *Collage City - Η πόλη ως κολάζ* αποτελεί κριτική επανεκτίμηση και αποτίμηση σύγχρονων θεωρήσεων του πολεοδομικού και αρχιτεκτονικού σχεδιασμού και του ρόλου του αρχιτέκτονα-πολεοδόμου επί ενός αστικού περιβάλλοντος ένταξης. Οι συγγραφείς, απορρίπτοντας τα μεγαλήθρολα ουτοπικά οράματα του «καθολικού πολεοδομικού σχεδιασμού» και του «ολοτελούς σχεδιασμού» [total design], προτείνουν αντ' αυτών μια «πό-

«Διεξερχόμενος αυτό το βιβλίο υπό πνεύμα σκεπτικισμού μάλλον, οφείλω να πω ότι το βρήκα συναρπαστικό, διαφωτιστικό, ευφύεστατο, πνευματώδες, αλλά και παροργιστικό, καθώς διερευνά τα θέματα του μέσω ενός είδους γραμματικών ακροβατισμών που μόνο καθηλωτικούς μπορώ να χαρακτηρίσω. Πρόκειται για βιβλίο που εξετάζει τις ιδεολογικές προαιρέσεις της μοντέρνας αρχιτεκτονικής, τις φιλοσοφικές προελεύσεις τους, τις εκδηλώσεις ή αποτυπώσεις αυτών και τους τρόπους με τους οποίους αναδεικνύονται ελλείψεις ή προβληματικές. Είναι ένα βιβλίο περί αρχιτεκτόνων που είχαν και έχουν εμπνευσμένες συλλήψεις περί της ιδεώδους πόλης, και προσπαθεί να αναπροσανατολίσει αυτές τις ιδέες από την ουτοπία ενός

Donald Appleyard, *American Planning Association Journal*

«Τη στιγμή που η εγχώρια αρχιτεκτονική διάνοξη "αγέννησάτο" στην "εγγενή αγριάδα" του ανόθευτου "χωριού" μας, ηπειρωτικού ή κυκλαδίτικου, αυτομάτως ανήγαγε το όποιο μοντέρνο σε μεταμοντέρνο, κάτι απολύτως θεμιτό κίνησης ενός εντόπιου μοντέρνου. Στη φερόμενη ως μεταμοντέρνα "πόλη ως κολάζ" το λαϊκότροπο, αισθαντικό, ανώνυμο και παραδοσιακό, το μαστορικό, αναπόδραστο, αυτοσχέδιο, ανεπιτήδευτο, ιστορικό κι ατόφιο, υποθετικά γνωρίσματα ήγουν ενός μοντέρνου και της ημεδαπής, αποτελούν όρους που μεταξύ άλλων εντοπίζονται βιβλιογραφικά και αντανακλώνται στο φιλοσοφικό στερέωμα με σχολαστικό σθένος και ερμηνηυτικά μένος.

Το περίφημο βιβλίο *Collage City* έχει αποτελέσει, επί τέσσερις δεκαετίες ήδη, κομβικό ανάγνωσμα μύησης στα ανώτερα κλιμάκια της αρχιτεκτονικής θεωρίας, ενώ η παρούσα έκδοση, *Collage City - Η πόλη ως κολάζ*, ενημερωμένη με πρωτοδημοσιευμένες κριτικές τοποθετήσεις καίριων προσώπων της χωρικής διάνοξης, γραμμένες ώστε επακριβώς να "ελέγξουν" και να ιχνηλατήσουν ερείσματα κι επιρρέψεις των συγγραφέων, απευθύνεται σε έμπειρους αναγνώστες και ειδήμονες παραθέτοντας πολλαπλούς άξονες προβληματισμού, όπως και η ελληνική απόδοση με τον πυκνό σχολιασμό. Οι σπουδαστές της αρχιτεκτονικής θα αναγνωρίσουν εδώ μια καταγιστική βιβλιογραφική επισκόπηση που προτάσσει ένα εύρος αναφορών και εκδοτικών ερεθισμάτων κρίσιμο για τις τέχνες και την πρόσληψη των ιστορικών και κοινωνικών δρώμενων, πέρα από τις συμβατικές ιδεοληπτικές αγκυλώσεις».

Αριστοτέλης Δημητρακόπουλος, Αναπληρωτής Καθηγητής Αρχιτεκτονικού και Αστικού Σχεδιασμού, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

www.papazisi.gr

COLLAGE CITY Η ΠΟΛΗ ΩΣ ΚΟΛΑΖ

COLIN ROWE · FRED KOETTER

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ - ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Αριστοτέλης Δημητρακόπουλος

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΠΑΠΑΖΗΣΗ

Collage City - Η πόλη ως κολάζ

Επιμέλεια και μετάφραση Αριστοτέλης Δημητρακόπουλος

Ο κωδικός Βιβλίου στο σύστημα συγγραμμάτων Εύδοξος είναι 94700224

ISBN: 978-960-02-3628-6.

Διαστάσεις 21*29, 345 σελίδες, τρία κείμενα αγγλικά